

der ikke medtaget noget egentligt Ventilationsapparat, fordi man mente at kunne benytte det saakaldte Krarupste Ventilationsystem, som jo bestaar i, at man leder frisk Luft fra det Frie gjennem Kanaler ind i Kaffelovnene, hvorpaa den i opvarmet Tilstand strømmer ud fra Kaffelovnen, medens den fordervede Luft faar Udgang ad anden Vej. Dette System har man troet at kunne benytte, saa at man altsaa ikke behøvede noget andet selvstændigt Ventilationsapparat; men den Mand, som var Læge paa Sindsfygeanstalten, da dette Arbejdes Udførelse var under Forberedelse, og som var Justitsministeriets Konsulent, efter at Sagen var kommen i mine Hænder, fremsatte forskellige Indvendinger derimod, som forekom mig at være meget grundede. Han gjorde nemlig gjældende, at dette omtalte Krarupste Ventilationsapparat ikke kunde benyttes undtagen paa den Tid af Aaret, hvor man lægger i Kaffelovnen, saa at man altsaa den øvrige Del af Aaret vilde være henvisst til at hjælpe sig alene med den naturlige Ventilation, med at lufte Vinduer op og desl. Dette var imidlertid efter hans Mening aldeles utilstrækkeligt for en saadan Indretning som Sindsfygeanstalten ved Viborg, idet det for det Første ikke var muligt at benytte den naturlige Ventilation i de Værelser, hvor der var sengeliggende Patienter, og dernæst heller ikke muligt paa denne Maade at staae frisk Luft ind i Sovelokalene, hvilket Sidste var meget nødvendigt ved en Anstalt som den i Viborg, der jo er beregnet paa at modtage en hel Del Patienter, hvis Tilstand nærmer sig temmelig stærkt til den dyriske, og som derfor ere meget uenlige. Den ene Indvending, han havde mod det Krarupste Ventilationsapparat, var den, at det ikke kunde bruges uden om Vinteren, og den anden Indvending var den, at dette Apparat forudsætter Sernakelovne; men disse maa anses for at være ganske uhensigtsmæssige i de Værelser, hvor de sindsyge Personer opholde sig om Dagen, fordi de sindsyge Memener let skade sig ved at brænde sig paa dem. Det er derimod det ene Afgørende at have Fajanceovne i de til Ophold for Sindsyge bestemte Værelser; thi de blive aldrig saa hede, at man egentlig kan brænde sig paa dem eller skade sig ved at falde over paa dem eller ved at tage paa dem eller læne sig til dem og deslige. Det forekommer mig, at disse Indvendinger i og for sig vare saa begrundede, at man ikke kunde undlade at tage Hensyn til dem. Jeg jeg føler mig overbevist om, at, dersom jeg vilde have forstaaet mig bag den formelle Indvending, at der ikke i Overflaget var optaget noget Ventilationsapparat, vilde man sikkert i Fremtiden, naar man ved den stadige Brug i Anstalten søgte de omtalte Ulemper, finde, at det havde været meget uheldigt. Dertil kom ogsaa, at, da Bestemmelsen var tagen, forekom der mig at være nogen Udsigt til, at man vilde kunne afholde den omhandlede Udgift uden

væsentlig Overskridelse, men det stod naturligvis allerede den Gang for mig som Noget, der ingenLunde var aldeles sikkert. — Det er blot disse Bemærkninger, som jeg vilde tillade mig at gjøre for at oplyse Thinget om, hvorfor jeg har anset det for rigtigt at tage dette paa min Rappe og derved muligvis komme til en Overskridelse, som dog i hvert Fald ikke vil blive meget stor.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Blandt de Poster af Vædringsforslagene, der vedrøre Kirke- og Undervisningsvæsenet, skal jeg tillade mig at omtale 4. Det første er Nr. 41. Med Hensyn til dette er der i Betænkningen udtalt den formelle Indvending, at alle saadanne midlertidige Understøttelser som den, der her ydes den paagjældende Forfatter af nationaløkonomiske Skrifter, for Fremtiden vilde kunne undgaaes, idet Beløbet formentlig maa kunne optages under Kontoen for midlertidige Understøttelser til videnskabelige FormaaIs Fremme. Jeg vil imidlertid tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Anvendelsen af Beløb til midlertidige Understøttelser er bunden til bestemte Regler, og jeg anser det for i høj Grad utilraadeligt i noget enkelt Tilfælde at afvige derfra. Jeg tør ikke sige Andet, end at det jo maaske kunde lade sig gjøre en enkelt Gang at bringe denne Forfatters Virksomhed ind under disse Regler, men i Almindelighed vil det neppe lade sig gjøre; og vil man derfor yde ham den Understøttelse, som han hidtil har faaet, vil det vistnok være nødvendigt at optage den under de faste Understøttelser. Jeg skal imidlertid overveie dette Punkt nærmere til det kommende Aars Finantslov. Jeg skal dernæst tillade mig at omtale Nr. 45. — Jeg tror, at der her er indløbet en Misforstaaelse, idet Posten her betegnes som vedrørende Lønningstillæg til Læreren i Landmaaling; men det er intet Lønningstillæg til Læreren. Det er en Assistansefum, der ydes ham til en Mand, der understøtter ham, for derved at sætte Læreren i Stand til at estergaa de mange Prøver, som Kandidaterne have at udføre ved Landmaaling i Marken. Det har ikke været muligt for ham alene at estergaa alle disse Arbejder, da der er et stort Antal Kandidater, og det vil derfor være nødvendigt at yde ham Assistance. Det er denne Assistance, der har været ydet ham i flere tidligere Aar, navnlig paa Tillægsbevillingerne, som ogsaa her foreslaas bevilget. Jeg tror, som sagt, at der er en Misforstaaelse til Stede, da der ikke er Spørgsmaal om noget Lønningstillæg. — Jeg skal dernæst tillade mig at omtale Forslaget under Nr. 48: Udgift til Lemvig private Realskole. Det er ganske rigtigt, at efter at Folkethinget ved Behandlingen af Finantsloven for det følgende Aar har vedtaget en Vædring, hvorefter den tilstaaede Understøttelse til denne Realskole skulde anvendes til Fripladser, vil man nu for i